

Verslag van de audit over het jaar 2021 zoals uitgevoerd door de Audit Commissie Collectiebeheer van de VNHSM.

De Audit Commissie Collectiebeheer (hierna te noemen 'de commissie') bestaat momenteel uit de volgende leden : Frank Bos en Ruud Kok. De commissie heeft op 12 april jongstleden een bezoek gebracht aan het depot van Het Scheepvaartmuseum en is daar ontvangen door de heer Frans van den Hoven, hoofd Collectiebeheer en de dames Ordeman en Van Asperen, collectiebeheerders. In 2021 is geen fysiek bezoek gebracht aan het museum vanwege de beperkingen samenhangend met COVID19. De commissie heeft de volgende waarnemingen gedaan:

De opzet en uitvoering van het collectiebeheer is geheel gebaseerd op de standaarden zoals weergegeven in het zogenoemde Spectrum raamwerk, de internationale procedurele standaard voor collectiebeheer. De opzet van de daarin opgenomen processen en procedures zijn nog steeds adequaat in die zin dat de belangrijkste processen in uitgebreide stroomschema's met toelichting zijn gedocumenteerd en dat dat de overige processen in narratieven vast ligt. De vastgelegde procedures worden op dit moment geactualiseerd vanwege een recente wijziging van de organisatiestructuur en van een aantal functiebenamingen binnen het museum. Een jaarlijkse review en waar nodig actualisering van de documentatie maakt deel uit van het werkplan van de afdeling Collectiebeheer.

De registratie van de collectie geschiedt met behulp van het geautomatiseerde systeem Axiell Collections (voorheen Adlib). Dit is een stand-alone systeem dat op de eigen servers van het museum draait en derhalve niet in de cloud. Voor zover de commissie kan overzien, zijn de gebruikte beveiligingsmaatregelen ten aanzien van toegangsbeveiliging en back up en recovery voldoende en conform de gebruikelijke standaarden getroffen. Wij geven in overweging bij gelegenheid een beveiligingsonderzoek door een specialist uit te laten voeren, mogelijk meer systemen van het museum omvattend .

Met Axiell Collections wordt jaarlijks een overzicht geproduceerd met daarop in totalen de in het systeem opgenomen records museaal en bibliotheek. In dat rapport worden verder de bij-mutaties zijnde de verwervingen in totalen per categorie (schenkingen en aankopen) weergegeven. Dit overzicht maakt ook onderdeel uit van de verslaglegging die hierover aan de algemene ledenvergadering van de VNHSM wordt gepresenteerd. De commissie doet hierbij de aanbeveling om ook de af-mutaties in dit overzicht op te nemen en deze af-mutaties op basis van het 4 ogen principe door een tweede persoon te laten verifiëren. Overigens geschiedt volgens het hoofd collectiebeheer het daadwerkelijk afstoten en daarmee uit de collectie verwijderen van stukken geheel op basis van de Leidraad Afstoting Museale Objecten alleen na overleg met het bestuur van de VNHSM.

Op grond van onze werkzaamheden menen we te kunnen stellen dat het collectiebeheer in opzet en bestaan voldoet aan de daaraan redelijkerwijs te stellen eisen. De voortdurende werking is voor de commissie gezien haar samenstelling en werkwijze moeilijk vast te stellen. Zeker met de opvolging van onze aanbevelingen zijn er voldoende waarborgen om aan te nemen dat het beheer ook in werking aan de te stellen eisen voldoet. De commissie constateert dat naast de periodieke toetsing door de Inspectie Overheidsinformatie & Erfgoed ook de Visitatiecommissie in het kader van de Erfgoedwet de kwaliteit van het collectiebeheer beoordeelt. We overleggen graag met het bestuur over onze bevindingen en over een mogelijk nieuw toetsingskader om te bewaken dat er geen overlap of blinde vlekken ontstaan.

Wij danken het team collectiebeheer voor de zeer vriendelijke en welwillende wijze van samenwerking.

Amsterdam, 14 april 2022 – Frank Bos en Ruud Kok